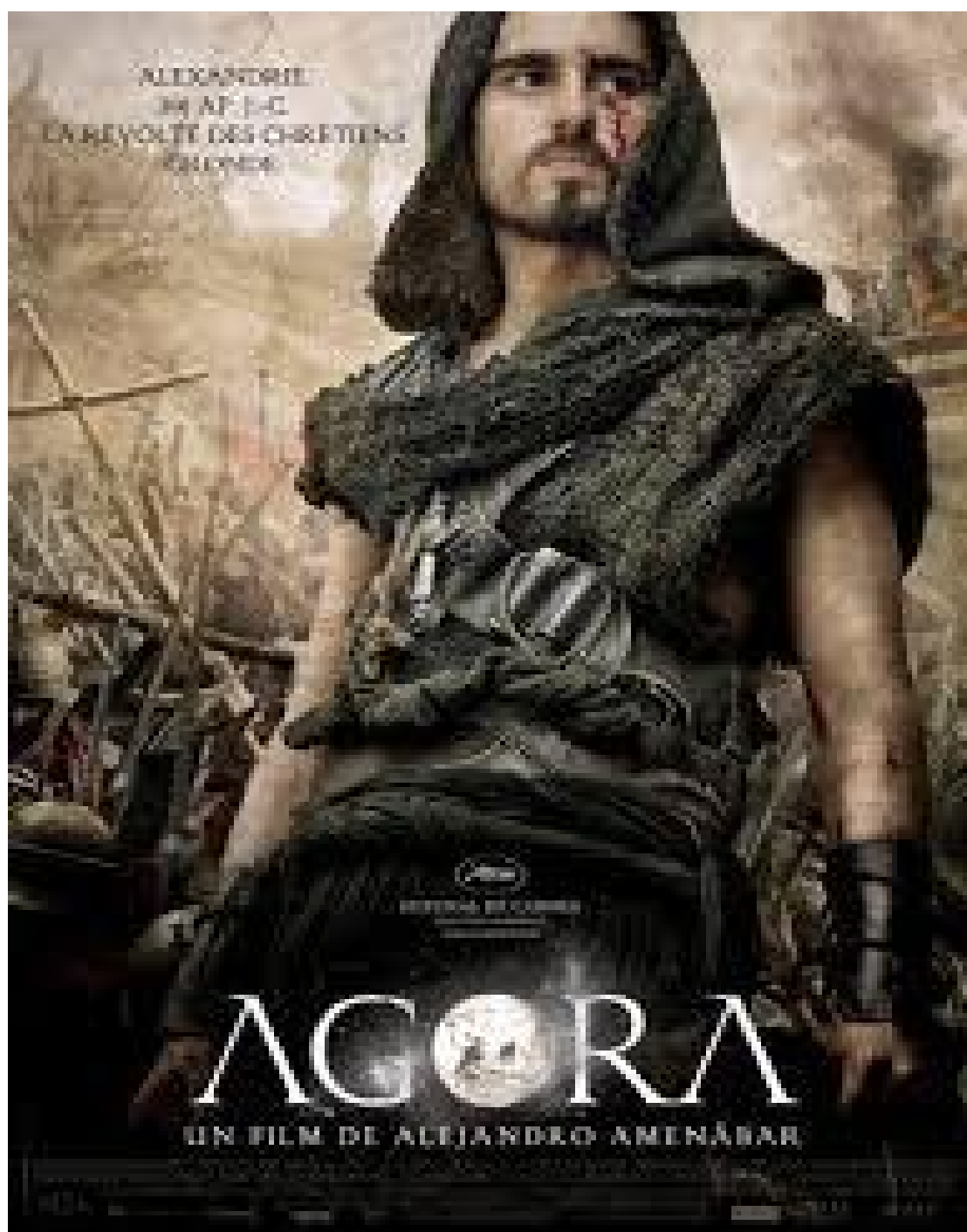

AGORA

AURKIBIDEA

AGORA 1) Pelikularen laburpena

2) Deskribatu psikologikoki pertsonaia hauek eta baita pelikularen zehar jasotzen dituzten aldaketak.

- a) Hypatia
- b) Orestes
- c) Sinesi
- d) Dabo
- e) Amonio:
- f) Cirilo
- g) Aspasio

3) Azaldu esaldi hauek: "Si 2 cosas son iguales a una 3ª todas son iguales entre si. ¿No sois ambos similares a mi? Es más lo que nos une que lo que nos separa" (Nork esaten du hori?, noiz?, zer esan nahi du?)

4) Azaldu Tolomeo eta Aristarcoren teoriak (planeta mugimeduari buruzkoak) .

5) Azaldu parabolanoei buruz dakizun guztia

6) Azaldu Amenabarri dakizun guztia

7) Norbanakoaren iritzia :Zer iruditu zaizu pelikula? Zeintzuk dira zuzendariak azaldu nahi ditu ideia nagusiak ?Zer harremana dauka pelikulan ikusi dugunak filosofiako gaian aztertu dugunarekin?

8) Hypatiak zientziari egindako ekarpenak ezagutzen zenituen? Eta beste emakume batek egindakoak?

9) Uste duzu desberdintasunik egongo zirela Hypatia emakumea izan beharrean gizona izan balitz?

10) Ze lotura ikusten duzu pelikula eta emakumeen eta gizonen arteko berdintasunaren artean?

11) Uste duzu garai horretan desberdintasunik ematen zirela zientziara dedikatzen ziren gizonen eta emakumeen artean? Zergatik? Eta orain?

1) Pelikularen laburpena

Gatazka bat gertatu da Alexandriako hirian, paganoak etsita daude, kristauak ia gudu guztietan gainditzen dituztelako. Baina arriskua ez da hemen amaitzen, hiriko liburutegia setiatzen hasten direnetik.

Dena argitzear dagoenean, erromatar enperadoreak norbait bidaliko du paganoak barkatuta daudela deklaratzera, nahiz eta kristauak liburutegira joan eta egoki deritzotena egin.

Hipatiak eta gainerako kristauak liburutegitik ihes egiten dute, euren ustez lehentasun handiagoa duten dokumentuak berekin eramanez nahian, suntsitu aurretik. Orduan Davo, Hipatiaz oso maiteminduta dagoena, kristau indarengana joan eta gladiusekin itzultzen da eta erasotzen saiatzen da, hemen momentu batean, esklabo lepokoa kentzen du eta aske dagoela esaten dio.

Handik denbora batera Orestes, kristautasunera bihurtu zena, garai hartan hiriko prefeta izan zen, Hipatiak eguzkiaren, ilargiaren eta izarren mugimendua ikertzen jarraitzen zuen bitartean, garai hartako kristau batzuek lurra bat zela uste zuten. esfera, berriz, beste batzuek uste zuten jendea goialdetik gehiegi urruntzen bada, planetatik erori zitekeela.

Davotik galdetzean, nahiago du ez iruzkinik egin, esanez Jainkoak bakarrik dakiela gauza hauek. Samoseko Aristarkok proposatutako eguzki eredua ere ikertzen du Hipatiak. Hori guztia gertatzen zen bitartean, Hipatiari debekatu zioten eskolan irakastea. Kristauak juduekin gatazkan sartzen dira eta horrek nahasmendu txiki batzuk eragiten ditu hirian.

Azkenik Cyril liderra, konturatzen da Hipatiak eragin handia duela Orestesen gainean eta Orestes menderatzera behartzen saiatuko diren zeremonia publikoak aurkeztu eta zuzentzen ditu. Orain Hipatiaren ikasle ohi bat, Sinesio izeneko, ordurako Zireneko apezpiku bihurtu zena, erreskatera eta agintariei bere alde eskatzera dator.

Hala ere, berari laguntzeko kristautasunera bihurtzea baldintza jartzen du, eta hark uko egiten dio. Hipatiak teorizatzen du lurra eguzkiaren inguruan orbitatzen duela eta zirkulu baten ordean forma eliptikoa duela.

Cyril-ek harrika egitea erabakitzen duen pertsona talde bat konbentzitzen du, hala ere Davusek lehenago itotzea erabakitzen du, harrikatua izatearen mina jasan ez dezan. Orduan, jendea zorabiatu egin zela esaten dio eta bere amaiera harrikatzen hasi aurretik alde egiten du.

2 Pertsonaien describapena

- Hypatia: Hypatia pelikulan agertzen den emakume bakarra da eta kristiana da, galdera asko egiten dizkio bere buruari bizitzari buruz oso jakintzua delako.
- Orestes: Orestes kristianoen liderra da eta oso burugogorra da, agindu asko esaten die besteiei eta erregea dela pentsatzen du.
- Sinesio: Sinesio Zirenoa filosofo neoplatonikoa eta elizgizon greziarra izan zen, Zirenaikako Pentapolian jaiotakoa, egungo Libian. Aristokrata aberatsa, Alexandriako Hipatia filosofoaren dizipulua eta Teofilo Alexandriako patriarkaren laguna izan zen eta asko pentsatzen zuen.
- Dabo: Dabo esklavo bat da eta ez denez libre sentetitzen "erlijioz" aldatzen du eta oso traidea da.
- Amonio: Amonio filosofo kristaua. Lau Ebanjelio kanonikoen sinopsia sortzeari ekin zion, gainera besteak konbenzitzeko erraztasuna zuen.
- f) Cirilio: Parabolanoen liderra eta ideiak argiak ditu, oso errege pentsamendua du.
- Aspasio: Oso filosofikoa da eta Hypatiaria laguntzen dio

3

"Si 2 cosas son iguales a una 3ª todas son iguales entre si esaldi hau Hypatia esaten die ikasleei escolan ez haserretzeko

Es más lo que nos une que lo que nos separa" esaten du Cirio azken batzarra egiten dutenean guztiak eta gero Oresteri harriak botatzen dizkiote.

4 Tolomeo eta Aristarcoren teoriak

- Tolomeok baieztatu zuen Lurra dela izarrak biratzen diren unibertsoaren erdigunea kontzepzio biblikoa, eta gizakia dela sorkuntzako izaki garrantzitsuena.
- Samoseko Aristarkok formulatu zuen, heliozentriko osoa: Eguzkia eta gainerako izarrak espazioan finkatuta dauden bitartean, Lurra eta gainerako planetek orbita zirkularretan biratzen dute Eguzkiaren inguruan.

5 Parabolanoak elizaren lehen mendeetan kristau kofradia bateko kideen deitura zen, bere borondatez, gaixoak zaintzeaz eta hildakoak lurperatzeaz arduratzen zena. Beste era desberdina zuten pentsatzeko, ez kristianoen moduan eta secta baten moduz jokatzeko zuten denak denei lagunduz. Ikusten denez pelikulan oso bortitzak dira eta gauza txarrak egiten dituzte.

7 Nire ustez pelikula oso ondo egon da, niri behintzat gustatu zait eta filosofian eman genuenarekin zentzua eta zerekusia zuen hau da klasekoarekin batera doala. Entretenigarria izan da eta klaseko gauzak ikasteko beste modu bat izan da.

8 Ez nituen Hipatyaren ezaguna ezta teoria ezagutzen, ez nuen uste garai horretan emakumeak filosofoak zirenik eta gehiago kaletik eta kongresuetan bere ideiak esan zitzatezkelako gizonen borobildutak.

9 Bai, desberdintasun askoz handiagoa egongo litzateke Hypatia gizona izan balitz, bere ideiak askoz ere gehiago onartuko ziren eta kasu eta arreta gehiago jarriko zitzaion bere ideak aztertzeari eta nola erabakitzeari.

10 Pelikulan argi ikus ditzakegu nola Hypatia emakumea izanda bere ideak eta experimentuak esan edo argitaratu nahi ditu guztiekin zentzua edo emaitzak lortzeko, baina Orestes gizona izanda gehiago babesten du eta gauza batzuk egitea debekatzen dizkio.

Hau da gizonen liberekin gehiago zuten gauzak eta erabakiak hartzeko eta emakumeak aldiz babestuagoak bizi ziren.

11 Bai uste dut aldeak zirela garai horretan filosofia edo zientzia ematen zuten emakumeentzat berriro ere emakumeak ez zutelako hainbeste liberekin azaltzeko edo gauzak esateko eta gero beste zientzialari batzuekin partekatzeko informazioa, eta gizonen bai zirela askoz ere libreak gauza horiek egiteko, gainera gero zientzialarari gizonen famatuagoak ziren zientzialari emakumeak baino. Gaur egun bi sexuak berdinduta daude eta eskubide berdinak izaten dituzte zientziaren arloan.

